

Bruxelles, 3 iulie 2026
(OR. en)

11123/26

ECOFIN 913
UEM 317
SOC 442
EMPL 244
COMPET 857
ENV 833
EDUC 299
ENER 455
JAI 893
GENDER 130
JEUN 173
SAN 531
ECB
EIB

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Croației

În continuare, se pune la dispoziția delegațiilor proiectul de recomandare a Consiliului sus-menționată, astfel cum a fost revizuit și convenit de diferite comitete ale Consiliului și finalizat de Comitetul economic și financiar, pe baza propunerii COM(2026) 211 final a Comisiei.

RECOMANDARE A CONSILIULUI

**privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale
Croației**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului¹, în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

¹ Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) 2024/1263 precizează obiectivele cadrului de guvernare economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura o supraveghere multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări.
- (2) La 25 noiembrie 2025, Comisia a adoptat un aviz privind proiectul de plan bugetar pentru 2026 al Croației. La aceeași dată, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă pentru 2026, în care nu a identificat Croația ca fiind unul dintre statele membre pentru care va fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, o recomandare de recomandare a Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniunea Europeană și o propunere de raport comun privind ocuparea forței de muncă pentru 2026, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro² la 21 aprilie 2026 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă, precum și recomandarea referitoare la capitalul uman la 9 martie 2026.
- (3) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a Uniunii în următorii cinci ani. De la publicarea sa, Busola pentru competitivitate a stat la baza activității semestrului european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre ale UE sunt coerente cu obiectivele strategice ale UE, creând o abordare unificată a guvernării economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

² JO C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) În 2026, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu etapa finală a punerii în aplicare a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR)³. Planurile de redresare și reziliență (PNRR), împreună cu finanțarea oferită în cadrul politicii de coeziune, au fost esențiale pentru realizarea priorităților de politică ale semestrului european, deoarece planurile trebuiau să abordeze în mod eficace toate provocările sau o parte semnificativă a provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile recente, iar programele finanțate prin politica europeană de coeziune trebuiau să țină seama de recomandările specifice fiecărei țări. Pe măsură ce MRR se apropie de sfârșitul duratei sale de viață, rămâne esențial să se asigure continuitatea și valorificarea reformelor și a investițiilor sprijinite și puse în aplicare în cadrul MRR, în special a celor care contribuie la abordarea provocărilor identificate în recomandările specifice fiecărei țări.
- (5) La 3 iunie 2026, Comisia a publicat raportul de țară din 2026 pentru Croația. În acesta, s-au evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor din 2025 specifice acestei țări și s-a făcut bilanțul implementării de către Croația a PNRR. Pe baza analizei respective, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Croația. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

³ Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) La 21 ianuarie 2025, Consiliul a adoptat, în urma evaluării Comisiei și la recomandarea acesteia, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Croației⁴. Planul vizează perioada cuprinsă între 2025 și 2028 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe patru ani. Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete: 6,4 % în 2025, 4,9 % în 2026, 4,1 % în 2027 și 3,7 % în 2028, ceea ce corespunde ratelor maxime de creștere cumulate calculate prin raportare la anul de bază 2023 de 26,2 % în 2025, 32,3 % în 2026, 37,8 % în 2027 și 42,9 % în 2028.
- (7) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a invitat statele membre să solicite activarea clauzei derogatorii naționale prevăzute în Pactul de stabilitate și de creștere într-un mod coordonat, pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare⁵, iar această propunere a fost salutăată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Croației, la 8 iulie 2025 Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Croației să se abată de la ratele maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete⁶. Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) îi permite Croației să reprioritizeze cheltuielile publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari pe o perioadă mai îndelungată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

⁴ Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Croației (JO C, C/2025/638, 10.2.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/638/oj>).

⁵ Comunicarea Comisiei intitulată „Integrarea unei creșteri a cheltuielilor pentru apărare în cadrul Pactului de stabilitate și de creștere”, Bruxelles, 19 martie 2025, C(2025) 2000 final.

⁶ Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Croației să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale) (JO C, C/2025/3967, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3967/oj>).

- (8) La 7 mai 2026, Croația și-a prezentat raportul anual pentru 2026 privind progresele înregistrate⁷ referitor la respectarea ratelor maxime de creștere recomandate ale cheltuielilor nete și la punerea în aplicare a reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Croația cu privire la progresele realizate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.
- (9) Creșterea PIB real în anul 2025 a fost de 3,4 %, iar inflația IAPC a fost de 4,4 %. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2026, se estimează că PIB real va crește cu 2,7 % în 2026 și cu 2,5 % în 2027, iar inflația IAPC va fi de 4,6 % în 2026 și de 2,7 % în 2027.
- (10) Din datele furnizate de Eurostat⁸ reiese că deficitul public al Croației a crescut de la 2,3 % din PIB în 2024 la 3,0 % în 2025. Creșterea deficitului în 2025 reflectă în principal o creștere a investițiilor finanțate la nivel național, a salariilor din sectorul public și a cheltuielilor cu asistența socială. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că deficitul public va fi de 2,9 % din PIB în 2026 și de 2,7 % din PIB în 2027.
- (11) Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară⁹, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2025, de 1,6 % din PIB. Se preconizează că aceasta va fi contracționistă atât în 2026, cât și în 2027, de 0,3 % și, respectiv, 0,9 % din PIB.

⁷ Rapoartele anuale pentru 2026 privind progresele înregistrate sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

⁸ Euroindicatorii Eurostat, 22 aprilie 2026.

⁹ Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

- (12) Din datele furnizate de Eurostat¹⁰ reiese că datoria publică a Croației a scăzut de la 57,4 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 56,3 % din PIB la sfârșitul anului 2025. Pe baza măsurilor de politică cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2026 estimează că ponderea datoriei în PIB va scădea la 55,9 % până la sfârșitul anului 2026 și va continua să scadă la 55,6 % până la sfârșitul anului 2027.
- (13) Conform datelor Eurostat¹¹, cheltuielile publice totale pentru apărare în Croația s-au ridicat la 1,5 % din PIB în 2025, ceea ce corespunde unei creșteri de 0,5 puncte procentuale din PIB în comparație cu anul de referință 2021. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, se preconizează că acestea vor fi de 1,6 % din PIB în 2026, ceea ce corespunde unei creșteri de 0,6 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021¹².
- (14) Uniunea se confruntă în continuare cu riscuri de întreruperi ale aprovizionării cu energie și de volatilitate ridicată a prețurilor, exacerbate de tensiunile geopolitice care afectează piețele mondiale ale petrolului și gazelor. Experiența dobândită în urma crizei energetice din perioada 2022-2023 a arătat că măsurile ample și nedirecționate implică costuri bugetare mari și sunt inefficiente din punct de vedere social și economic. De la izbucnirea războiului în Orientul Mijlociu în februarie 2026, Croația a adoptat măsuri de politică bugetară pentru a atenua impactul prețurilor ridicate ale energiei asupra gospodăriilor și întreprinderilor¹³. Printre acestea se numără o reducere nedirecționată a accizelor la motorină, care urmează să expire la 18 mai 2026, precum și un sprijin direcționat pentru transportul public de călători, agricultură, pescuit, acvacultură și pentru industria energointensivă, care expiră la 30 septembrie 2026. Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026, costul bugetar al acestor măsuri ar urma să fie de 0,1 % din PIB în 2026. Potrivit estimărilor Comisiei, dacă aceste măsuri vor rămâne în vigoare până la sfârșitul anului 2026, costul lor bugetar va fi de 0,2 % din PIB în 2026.

¹⁰ Euroindicatorii Eurostat, 22 aprilie 2026.

¹¹ Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor guvernamentale (COFOG).

¹² Definiția NATO pentru cheltuielile de apărare diferă de definiția COFOG pentru apărare. În plus, ar putea exista diferențe din cauza momentului înregistrării cheltuielilor, în special a celor cu echipamentele militare, deoarece raportarea NATO nu urmează normele conturilor naționale privind momentul înregistrării.

¹³ Acest lucru reflectă situația de la data-limită a previziunilor Comisiei din primăvara anului 2026 (4 mai 2026).

- (15) Pe baza calculelor Comisiei, cheltuielile nete ale Croației au crescut cu 10,9 % în 2025 și, cumulat, cu 30,1 % în 2024 și 2025. Rata de creștere a cheltuielilor nete în 2025 a depășit rata maximă de creștere recomandată, abaterea fiind de 1,8 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024 și 2025, rata cumulată de creștere a cheltuielilor nete depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 1,4 % din PIB în termeni cumulativi. Ținând seama de flexibilitatea pentru creșterea cheltuielilor pentru apărare prevăzută de clauza derogatorie națională, abaterea cumulată a cheltuielilor nete se ridică la 0,9 % din PIB.
- (16) Pe baza calculelor Comisiei, se preconizează o creștere a cheltuielilor nete ale Croației cu 5,7 % în 2026 și, cumulat, cu 37,5 % în 2024, 2025 și 2026. Creșterea preconizată a cheltuielilor nete în 2026 depășește rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri cu puțin peste 0,3 % din PIB în termeni anuali. Dacă se iau în considerare împreună anii 2024, 2025 și 2026, rata cumulată preconizată de creștere a cheltuielilor nete se situează, de asemenea, peste rata maximă de creștere recomandată, ceea ce corespunde unei abateri de 1,6 % din PIB în termeni cumulativi. Ținând seama de flexibilitatea pentru creșterea cheltuielilor pentru apărare prevăzută de clauza derogatorie națională, dacă se iau în considerare împreună anii 2024, 2025 și 2026, abaterea cumulată preconizată a cheltuielilor nete se ridică la 1,0 % din PIB.

- (17) În următorii ani, finanțele publice vor fi supuse unei presiuni tot mai mari din cauza creșterii nevoilor de cheltuieli pentru investițiile productive, îmbătrânirea populației, adaptarea la schimbările climatice, apărare, dubla tranziție și alte priorități concurente. Din acest motiv, Croația ar trebui să îmbunătățească calitatea și eficiența cheltuielilor publice și să acorde prioritate investițiilor care stimulează creșterea, inclusiv la nivel local. Deși Croația a înregistrat progrese în ceea ce privește consolidarea cadrului său bugetar, inclusiv prin instituirea unei unități de analiză a cheltuielilor în cadrul Ministerului de Finanțe în 2022, domeniul de aplicare și transparența analizelor cheltuielilor rămân limitate. Analizele cheltuielilor sunt recunoscute ca fiind un instrument util pentru identificarea câștigurilor în materie de eficiență și a suprapunerilor programelor, iar economiile realizate în consecință ar putea fi realocate pentru a aborda noile provocări bugetare emergente, cum ar fi cele evidențiate mai sus. Sănătatea și educația sunt sectoare în care Croația ar putea extinde utilizarea analizelor cheltuielilor, deoarece cheltuielile sunt relativ ridicate, însă rezultatele sunt comparativ mai scăzute decât în statele membre cu caracteristici similare. O revizuire cuprinzătoare a gestionării forței de muncă din administrația publică este, de asemenea, justificată, având în vedere creșterea ocupării forței de muncă în sectorul public, alături de deficitul persistent de personal în funcțiile critice ale administrației centrale. Acest lucru sugerează o alocare ineficace a resurselor, care ar putea fi abordată prin optimizarea direcționată a forței de muncă și prin redistribuirea strategică a posturilor. Croația are, de asemenea, un nivel general scăzut de acoperire prin asigurări împotriva riscurilor climatice. Din acest motiv, compensația se acordă pe o bază ad-hoc. Pentru a asigura în continuare o finanțare adecvată, Croația ar putea integra mai mult riscurile bugetare legate de climă în planificarea bugetară.

- (18) Introducerea facturării electronice obligatorii în ianuarie 2026 în cadrul reformei „Fiscalizare 2.0” și transformarea digitală în curs a administrației fiscale vor contribui la îmbunătățirea respectării obligațiilor fiscale și la reducerea economiei subterane, tendințele pozitive fiind deja vizibile în datele din T1 2026. În același timp, Croația renunță la venituri semnificative din cauza cheltuielilor fiscale, care s-au ridicat la peste 4 % din PIB în 2023. În plus, cheltuielile fiscale nu sunt întotdeauna eficace în atingerea obiectivelor lor de politică preconizate. De exemplu, cheltuielile aferente impozitului pe venitul persoanelor fizice, în special alocațiile familiale, par să le aducă mai multe beneficii persoanelor cu venituri salariale ridicate. Cheltuielile aferente taxei pe valoarea adăugată (TVA) pot fi, de asemenea, inefficiente și insuficient direcționate către reducerea inegalităților, în special cota redusă de TVA pentru hoteluri și restaurante, care are un impact regresiv. În cele din urmă, condițiile complexe pot submina eficacitatea cheltuielilor aferente impozitului pe profit, ceea ce indică faptul că anumite cheltuieli fiscale și administrarea acestora ar mai putea fi simplificate. Croația ar beneficia de pe urma unei analize cuprinzătoare a cheltuielilor fiscale, pentru a le identifica și a le redefini pe cele care nu își ating în mod eficace obiectivele de politică preconizate, cum ar fi redistribuirea veniturilor sau stimulentele pentru mediu.
- (19) Croația ar putea, în sens mai larg, să sporească eficacitatea și progresivitatea sistemului fiscal, inclusiv prin consolidarea modului în care este concepută impozitarea bunurilor imobile. Prin reformele recente ale impozitării bunurilor imobile au fost luate măsuri importante. Cu toate acestea, domeniul de aplicare al cadrului actual rămâne limitat, deoarece acesta se aplică numai proprietăților nelocuite și reședințelor secundare și se bazează în principal pe amplasare și dimensiune, mai degrabă decât pe valoarea de piață. Introducerea unei componente bazate pe valoarea de piață și extinderea treptată a bazei de impozitare pentru a acoperi o gamă mai largă de bunuri imobile, ținând seama în mod corespunzător de capacitatea de plată a contribuabililor, ar contribui la creșterea veniturilor și la asigurarea unei alocări mai echitabile și mai eficiente a sarcinii fiscale. Aceasta ar consolida, de asemenea, stimulentele pentru introducerea locuințelor neocupate pe piața locuințelor.

- (20) Implicarea sistematică, substanțială și în timp util a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă pentru implementarea cu succes a instrumentelor de finanțare ale Uniunii, precum și în contextul semestrului european.
- (21) În Croația, punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul pentru o tranziție justă (FTJ), Fondul social european Plus (FSE+) și Fondul de coeziune (FC), se situează peste ritmul mediu la nivelul UE, atât în ceea ce privește selecția proiectelor, cât și plățile. Este importantă menținerea ritmului actual și maximizarea în același timp a impactului investițiilor pe teren. Croația ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică. Cu toate acestea, unele domenii pot necesita o consolidare suplimentară, inclusiv cele legate de incluziunea socială, dezinstituționalizare, decarbonizarea transporturilor și implementarea energiei din surse regenerabile, precum și economia circulară. În același timp, Croația trebuie să accelereze punerea în aplicare a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), deoarece resursele trebuie plătite până la sfârșitul anului 2026. Este esențial să se asigure implementarea rapidă și eficientă a noilor investiții identificate de Croația în evaluarea sa intermediară a fondurilor politicii de coeziune, în special a investițiilor legate de cele cinci priorități prevăzute în Regulamentul privind evaluarea intermediară¹⁴.

¹⁴ Regulamentul (UE) 2025/1914 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 septembrie 2025 de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare.

- (22) Croația se confruntă cu provocări pe mai multe fronturi interconectate, inclusiv cu un sector public fragmentat al cercetării și inovării, structuri de guvernare complexe și un mediu de afaceri afectat de sarcinile de reglementare, de procesele de autorizare îndelungate și de cele mai lungi perioade de plată între întreprinderi din UE. Infrastructura digitală din zonele rurale și insulare se situează sub mediile UE. Progresele înregistrate în ceea ce privește economia circulară, renovarea clădirilor și introducerea energiei din surse regenerabile rămân limitate, fapt agravat de procedurile administrative fragmentate. În ceea ce privește aspectele sociale, sărăcia și inegalitatea veniturilor rămân ridicate, deficitul de forță de muncă și de competențe persistă în toate sectoarele, accesul la îngrijiri de sănătate este inegal, în special în zonele rurale, iar accesibilitatea prețurilor la locuințe continuă să fie un motiv de îngrijorare, în special în marile orașe și în regiunile de coastă.
- (23) Performanța Croației în materie de cercetare și inovare (C&I) continuă să se îmbunătățească, dar progresele sunt împiedicate de provocări structurale persistente, în special de gradul ridicat de fragmentare al sectorului public al C&I. Numărul mare de entități din acest sector diluează resursele și afectează colaborarea, ceea ce conduce la diminuarea rezultatelor în domeniul cercetării și la reducerea posibilităților de colaborare și de transfer de tehnologie între întreprinderi și mediul academic. Guvernarea sistemului de C&I rămâne complexă, responsabilitățile în materie de politici fiind repartizate între mai multe entități, ceea ce creează provocări în materie de planificare și punere în aplicare. Deși Croația a pus în aplicare reforme în cadrul planului de redresare și reziliență pentru a reduce numărul instituțiilor publice de cercetare, ar fi benefică o creștere a anvergurii, a nivelului de ambiție și a ritmului de punere în aplicare a acestor eforturi. Disparitățile regionale în ceea ce privește performanța în materie de C&I persistă, majoritatea activităților de C&I fiind desfășurate la Zagreb, în timp ce sprijinul specific acordat centrelor regionale selectate, inclusiv o legătură puternică cu tranziția industrială, ar contribui la îmbunătățirea performanței în alte regiuni. Nivelul cheltuielilor publice pentru cercetare și dezvoltare (C&D) ca procent din PIB rămâne sub media UE și a stagnat în ultimii ani. Ponderea cheltuielilor întreprinderilor pentru C&D, precum și adoptarea sistemelor de inovare de către întreprinderi rămân, la rândul lor, cu mult sub media UE, mai ales în unele regiuni, ceea ce contribuie la niveluri de performanță sub nivelul optim și la o productivitate scăzută în industria prelucrătoare. Sprijinul public pentru C&D în întreprinderi este limitat și fragmentat, iar activitățile de transfer de tehnologie continuă să fie rare.

- (24) Peisajul finanțării din Croația este încă sprijinit în principal de bănci, iar finanțarea bazată pe piață, inclusiv economiile gospodăriilor prin intermediul piețelor de capital, joacă un rol comparativ mai mic în finanțarea întreprinderilor, din cauza nivelurilor încă scăzute ale participării directe a investitorilor de retail, în pofida unor impulsuri pozitive recente, cum ar fi succesul unor oferte publice inițiale la Bursa de Valori din Zagreb și interesul investitorilor de retail pentru titluri de stat. Rolul investitorilor instituționali naționali, cum ar fi fondurile de pensii și asigurătorii, în finanțarea întreprinderilor inovatoare este limitat. Dimensiunea și lichiditatea relativ reduse ale piețelor interne de capital și finanțarea încă limitată, deși în creștere, a capitalului de risc și a capitalului privat agravează deficitul de finanțare al întreprinderilor inovatoare. Reformele din cadrul planului de redresare și reziliență, inclusiv cadrul strategic pentru dezvoltarea piețelor de capital, urmăresc să promoveze diversificarea opțiunilor de finanțare. Sunt necesare progrese suplimentare în ceea ce privește stimularea participării investitorilor individuali pe piața de capital prin îmbunătățirea educației financiare și creșterea accesibilității produselor de investiții, îmbunătățirea mediului capitalului de risc și al capitalului privat, inclusiv prin stimularea participării investitorilor instituționali, precum și sporirea atractivității pieței titlurilor de capital și a mediului general de investiții printr-o mai bună guvernanță corporativă pentru societățile cotate la bursă.

- (25) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE și toate instituțiile naționale și locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % pentru toate întreprinderile și cu cel puțin 35 % pentru IMM. De asemenea, a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test sistematic de rezistență pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Potrivit unui procent de 66 % din întreprinderile care își desfășoară activitatea în Croația, complexitatea procedurilor administrative constituie o constrângere. Provocările structurale continuă să afecteze mediul de afaceri din Croația, deficitul de forță de muncă și de competențe, complexitatea reglementărilor și ineficiențele administrative acționând ca niște constrângeri majore asupra investițiilor și creșterii economice. Procedurile de autorizare rămân deosebit de împovărătoare, termenele pentru autorizațiile de construcție și de mediu fiind îndelungate, inclusiv pentru proiectele de construcție a instalațiilor și de decarbonizare din industria prelucrătoare, procedurile între autorități fiind fragmentate, iar interoperabilitatea registrelor digitale fiind limitată. Întârzierile în efectuarea plăților între întreprinderi s-au agravat, Croația înregistrând cea mai lungă perioadă medie de plată între întreprinderi din UE. Măsurile din planul de redresare și reziliență menite să digitalizeze administrația publică, să promoveze concurența și să simplifice procedurile reprezintă progrese semnificative. Cu toate acestea, creșterea anvergurii, a nivelului de ambiție și a ritmului de simplificare a reglementărilor și de modernizare administrativă ar avea un rol benefic.
- (26) De asemenea, sunt necesare progrese suplimentare în ceea ce privește eficiența sistemului de justiție, întrucât procedurile în instanțele civile și comerciale rămân printre cele mai lungi din UE. În ultimii ani, Croația a înregistrat progrese în materie de reforme și investiții, inclusiv în ceea ce privește digitalizarea justiției, acestea fiind sprijinite puternic de planul de redresare și reziliență. Cu toate acestea, Croația rămâne printre statele membre cu cele mai semnificative cauze civile și comerciale nesoluționate și cu cea mai mare durată de soluționare a acestora. Întrucât acest lucru are un impact asupra mediului de afaceri și a competitivității, ar fi benefic dacă Croația ar continua să îmbunătățească eficiența în soluționarea cauzelor civile și comerciale, în special prin punerea în aplicare a unor reforme suplimentare, inclusiv a unor eventuale reforme în materie de gestionare a cauzelor.

- (27) Fragmentarea teritorială a Croației afectează eficiența administrației sale publice și exacerbează disparitățile regionale. Există un dezechilibru între responsabilități și resurse, precum și între capacitatea administrativă și cea financiară la nivel local de a absorbi finanțarea și de a furniza servicii de calitate. Acest lucru contribuie la calitatea inegală a serviciilor publice furnizate și sporește costurile administrative, deoarece multe administrații locale mici nu dispun de resurse financiare și administrative adecvate pentru a furniza servicii. Deși măsurile din cadrul planului de redresare și reziliență au furnizat stimulente financiare pentru a încuraja fuziunile unităților administrației publice locale, recurgerea la aceste stimulente rămâne axată în principal pe fuziunile de funcții, cu un impact limitat asupra fuziunilor efective. Extinderea domeniului de aplicare al stimulentei, alături de eventuale măsuri legislative care să asigure adoptarea fuziunilor efective, ar avea un rol benefic. În plus, transpunerea la nivel local a eforturilor depuse la nivel național, cum ar fi introducerea unui sistem de remunerare transparent, precum și a unor procese de recrutare și promovare bazate pe competențe, ar putea contribui la îmbunătățirea calității serviciilor publice.
- (28) Acoperirea de bandă largă în zonele rurale și insulare se situează în continuare sub media UE. Deși ponderea întreprinderilor croate care menționează infrastructura digitală drept un obstacol a scăzut la 36 % în 2025, acoperirea rețelelor de foarte mare capacitate (78,9 %) și rețelele de foarte mare capacitate rurale (49,1 %) rămân sub mediile UE de 82,5 % și, respectiv, 61,9 %. Persistă un decalaj semnificativ în ceea ce privește acoperirea în mediul rural cu rețele de fibră optică până în interiorul clădirii, care, la 44,4 %, rămâne cu mult sub media UE de 58,8 %, precum și în ceea ce privește acoperirea 5G de bandă medie, care ajunge la doar 8,5 % în zonele rurale, comparativ cu 26,2 % în UE. Întârzierile în punerea în aplicare a proiectelor privind infrastructura de bandă largă și backhaul în așezările rurale și suburbane, împreună cu deficitul de finanțare, încă prezent, și cu blocajele structurale, cum ar fi procedurile complexe de autorizare, constrângerile legate de amenajarea teritoriului și problemele nesoluționate legate de infrastructura tradițională, încetinesc tranziția digitală.

- (29) În 2025, Croația a înregistrat al șaselea cel mai mare preț angro al energiei electrice din UE, ceea ce a frânat competitivitatea costurilor, decarbonizarea și electrificarea. Capacitatea solară instalată a crescut semnificativ, însă ponderea energiei solare în producția de energie electrică rămâne scăzută, la mai puțin de 8 %. În acest context, introducerea mai rapidă a noilor capacități de energie din surse regenerabile și a soluțiilor de flexibilitate în materie de combustibili nefosili ar putea contribui la reducerea nivelului ridicat al prețurilor angro ale energiei electrice. La 27 aprilie 2026, autoritatea croată de reglementare în domeniul energiei a adoptat tarife actualizate de racordare la rețea, care ar putea accelera implementarea energiei din surse regenerabile. Acordarea unui sprijin suplimentar pentru implementarea energiei din surse regenerabile, inclusiv a hidrogenului verde, ar putea contribui la reducerea intensității ridicate a emisiilor de gaze cu efect de seră din industria Croației, în special dacă acesta ar face parte dintr-un set coerent de măsuri de decarbonizare a industriei, care ar include, printre altele, și captarea și stocarea dioxidului de carbon și promovarea cererii de produse industriale cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Pentru a promova adoptarea energiei din surse regenerabile în Croația va fi esențial să se sporească investițiile în rețeaua de energie electrică în plus față de investițiile prevăzute în planul croat de redresare și reziliență. Pe termen scurt, acest lucru va necesita măsuri de stimulare a proiectelor privind sisteme hibride de stocare și de producere a energiei din surse regenerabile. În 2024, doar 34 % dintre consumatorii casnici aveau instalate contoare inteligente, o cifră net inferioară obiectivului UE de 80 %. Pentru a putea valorifica pe deplin adoptarea pe scară mai largă a energiei din surse regenerabile, vor fi necesare atât o finanțare semnificativă pentru introducerea contoarelor inteligente peste nivelul prevăzut de măsurile din planul de redresare și reziliență, cât și contracte dinamice, pentru a consolida capacitatea de acțiune a consumatorilor și a încuraja consumul dispecerizabil. Au fost luate măsuri limitate pentru a raționaliza procedurile administrative privind energia din surse regenerabile ca parte a Legii privind sursele regenerabile de energie din 2025, dar procedurile de autorizare și de racordare la rețea rămân fragmentate și, în unele cazuri, neclare. O mai bună raționalizare a procedurilor de autorizare și racordare la rețea ar putea contribui, de asemenea, la implementarea sistemelor solare fotovoltaice în blocurile de locuințe, precum și în comunitățile de energie, deoarece utilizarea acestora rămâne neînsemnată, iar procedurile greoaie.

- (30) Sunt necesare măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a menține dinamica pozitivă creată de cadrul de finanțare din partea UE și pentru a accelera progresele în ceea ce privește: (i) renovarea clădirilor; (ii) furnizarea de locuințe eficiente din punct de vedere energetic, în special de locuințe la prețuri accesibile și sociale și (iii) înlocuirea cazanelor pe bază de gaz și petrol cu pompe de căldură și cu alte soluții mai eficiente și mai verzi. Cu toate acestea, sunt necesare eforturi sporite, dincolo de finanțarea din partea UE, pentru a atinge obiectivele de decarbonizare a clădirilor, având în vedere ponderea mare din parcul imobiliar care necesită în continuare renovări, în special în ceea ce privește blocurile de locuințe. Programele de renovare sunt puse în aplicare în principal prin granturi, lăsând un deficit semnificativ al investițiilor private, ceea ce a contribuit la nivelul redus al economiilor de energie în sectorul rezidențial în perioada 2019-2024. Prin urmare, reducerea dependenței generale de granturi și trecerea la instrumente financiare pot maximiza impactul fondurilor publice, în timp ce sprijinul sub formă de granturi ar trebui să fie mai bine direcționat către gospodăriile cele mai vulnerabile și către clădirile ineficiente din punct de vedere energetic.

- (31) Transportul rutier este cel mai utilizat mod de transport din Croația, atât pentru persoane, cât și pentru mărfuri, iar emisiile sale au crescut cu 42 % din 2005, ceea ce reprezintă una dintre cele mai mari creșteri din UE. Reformele și investițiile prevăzute în planul de redresare și reziliență al Croației și în politica de coeziune contribuie deja la modernizarea infrastructurii feroviare, promovarea soluțiilor de transport verde și implementarea sistemelor de transport inteligente. Cu toate acestea, sunt necesare în continuare eforturi susținute. Modernizarea infrastructurii de transport și a materialului rulant de cale ferată, creșterea gradului de utilizare a transportului public și ecologizarea în continuare a acestuia, integrarea diferitelor moduri de transport în zonele urbane, promovarea mobilității active și instituirea unor sisteme de transport inteligente pot contribui în mare măsură la decarbonizarea sectorului transporturilor și pot reduce dependența de combustibilii fosili și poluarea aerului în centrele urbane. Promovarea adoptării vehiculelor cu emisii zero, inclusiv prin stimulente fiscale direcționate pentru autoturismele de serviciu și consolidarea infrastructurii de reîncărcare în zonele urbane pentru ca aceasta să funcționeze mai bine, să fie abordabilă ca preț și accesibilă, ar putea contribui la creșterea ponderii vehiculelor electrice, care în 2025 era în continuare una dintre cele mai scăzute din UE. În 2024, Croația a înregistrat de departe cea mai scăzută pondere a energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor din UE, după o scădere în 2022 datorată normelor privind biocombustibilii, care au redus sancțiunile pentru furnizorii de combustibili care nu amestecau biocombustibili în combustibilii pentru transport. Această reducere temporară a sancțiunilor a expirat în ianuarie 2026, prin urmare se preconizează că acest lucru va contribui la inversarea recente tendințe a scăderii ponderii energiei din surse regenerabile în transporturi. Subvențiile pentru combustibilii fosili care nu abordează în mod direcționat nici sărăcia energetică, nici preocupările reale în materie de securitate energetică, care împiedică electrificarea și care nu sunt esențiale pentru competitivitatea industrială ar putea face cu titlu prioritar obiectul eliminării treptate. În Croația, subvențiile pentru combustibilii fosili, inclusiv plafonul de urgență asupra prețurilor la produsele petroliere, reintrodus în martie 2026 pentru stațiile de benzină situate în afara autostrăzilor, precum și rambursările parțiale ale accizelor pentru motorină în transportul comercial sunt inefficiente din punct de vedere economic, perpetuează dependența de combustibilii fosili și descurajează electrificarea și trecerea la vehicule cu emisii zero și la alte soluții durabile.

- (32) Având în vedere expunerea sa la riscurile legate de climă și impactul economic tot mai mare al acestora, Croația ar beneficia, de asemenea, de o punere în aplicare rapidă, de o mai bună coordonare și de o monitorizare sistematică a politicilor de adaptare la schimbările climatice și de gestionare durabilă a apei, în toate sectoarele și la toate nivelurile, pe baza unor investiții bazate pe natură și reziliente la schimbările climatice în infrastructura strategică/critică, inclusiv în zonele costiere și insulare. Întrucât acoperirea prin asigurări împotriva evenimentelor legate de condițiile meteorologice și de climă rămâne una dintre cele mai scăzute din UE, situându-se la aproximativ 2 %, este necesar să se creeze stimulente mai puternice pentru asigurarea împotriva riscurilor schimbărilor climatice, în special în ceea ce privește inundațiile și incendiile.
- (33) Progresele în direcția unei economii circulare rămân lente, cu rate ridicate de depozitare a deșeurilor, diferențe semnificative la nivel de județ în ceea ce privește colectarea separată a deșeurilor municipale, întârzieri în finalizarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor și un nivel de utilizare circulară a materialelor cu mult sub media UE. Deși Croația își îmbunătățește treptat cadrul strategic și juridic pentru a îmbunătăți gestionarea deșeurilor și economia circulară, punerea în aplicare înregistrează încă întârzieri, ceea ce are un impact negativ atât asupra mediului, cât și asupra competitivității. Este necesar să se îmbunătățească rata de utilizare circulară a materialelor pentru a reduce impactul utilizării materialelor asupra mediului și să se sporească în același timp independența strategică a Croației față de materiile prime importate. De asemenea, ar fi benefic ca Croația să investească mai mult în centre de reparare și reutilizare și să adopte măsuri, stimulente sau avantaje fiscale pentru a integra materiile prime secundare în produse noi.
- (34) Având în vedere rolul esențial al capitalului uman în consolidarea competitivității și a autonomiei strategice a Uniunii, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre să ia măsuri pentru a aborda urgent provocările structurale legate de capitalul uman în domeniul competențelor, al educației și al formării, care frânează competitivitatea. Recomandările specifice adresate Croației în 2026 pot contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului referitoare la capitalul uman în Uniune.

- (35) Tendințele pozitive de pe piața forței de muncă din Croația continuă, deși provocările structurale și regionale persistente afectează competitivitatea și potențialul de creștere. Deficitul de forță de muncă și de competențe este raportat în numeroase sectoare. Deși rata de ocupare a forței de muncă a atins un nivel record, eliminând decalajul față de media UE și apropiindu-se de obiectivul Croației pentru 2030, aceasta rămâne deosebit de scăzută pentru grupurile vulnerabile, cum ar fi persoanele în vârstă, mâna de lucru slab calificată și persoanele cu dizabilități. Diferența dintre rata de ocupare a persoanelor cu dizabilități și cea a restului populației rămâne, de asemenea, printre cele mai ridicate din UE. Disparitățile regionale în ceea ce privește participarea pe piața forței de muncă sunt semnificative. Participarea limitată la învățarea în rândul adulților, în special în afara marilor centre urbane, limitează competențele relevante pentru piața forței de muncă și contribuie la decalajul dintre competențe și cererea pieței, care rămâne peste media UE. Croația pune în prezent în aplicare măsuri pentru a răspunde nevoilor pieței forței de muncă, sprijinite de planul de redresare și reziliență și de Fondul social european Plus. Printre aceste măsuri se numără politici active în domeniul pieței forței de muncă, programe de perfecționare și recalificare, precum și reforme pentru o mai bună integrare a lucrătorilor străini pe piața forței de muncă. Aceste eforturi ar trebui însă intensificate și eficientizate printr-o mai bună direcționare către grupurile vulnerabile, prin abordarea lacunelor în materie de formare și asigurarea alinierii formării la nevoile pieței forței de muncă, prin stimularea participării la învățarea în rândul adulților și prin îmbunătățirea competențelor relevante pentru piața forței de muncă, inclusiv prin programe de învățământ de înaltă calitate la diferite niveluri de educație. Implementarea completă a reformei sistemului de învățământ este esențială pentru o participare mai mare la educația și îngrijirea timpurie și pentru creșterea timpului de instruire în școli, pentru consolidarea competențelor de bază și pentru o bază mai bună care să favorizeze continuarea educației și dobândirea de competențe. Întârzierile în finalizarea infrastructurii necesare împiedică punerea în aplicare în timp util a modelului de predare de o zi întreagă, care ar trebui să sporească numărul de ore de instruire și să îmbunătățească competențele de bază, în timp ce evaluarea progreselor înregistrate în ceea ce privește punerea în aplicare experimentală este în continuare absentă. Sunt necesare eforturi continue pentru creșterea ponderii cadrelor didactice calificate, în special a cadrelor didactice din domeniul educației și îngrijirii timpurie și a cadrelor didactice din domeniul fizicii și al altor discipline din domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM), pentru a aborda deficitul persistent de cadre didactice care riscă să submineze calitatea educației, în special în zonele izolate și rurale.

- (36) În pofida progreselor și a eforturilor în materie de politici, Croația se confruntă cu provocări sociale semnificative. Ratele sărăciei și ale inegalității veniturilor au scăzut pentru unele grupuri, în special pentru copii, dar rămân ridicate, în special în rândul persoanelor în vârstă, al persoanelor cu dizabilități și al celor care locuiesc în zone rurale, iar progresele în direcția atingerii obiectivului național de reducere a sărăciei pentru 2030 sunt lente. Impactul transferurilor sociale – cu excepția pensiilor – asupra reducerii sărăciei este printre cele mai slabe din UE, iar adecvarea și acoperirea sistemelor de venit minim și a indemnizațiilor de șomaj sunt încă limitate. Modificările recente aduse Legii pensiilor, inclusiv o formulă de indexare mai favorabilă, introducerea unui supliment anual de pensie, creșterea pensiei minime și a prestațiilor pentru o viață profesională mai îndelungată, ar trebui să contribuie la îmbunătățirea adecvării pensiilor. Accesul la îngrijirea pe termen lung rămâne insuficient, existând un acces limitat la îngrijirea la domiciliu și în comunitate în raport cu creșterea cererii, cu costurile directe ridicate și cu nevoile de îngrijire nesatisfăcute în rândul persoanelor în vârstă, care sunt printre cele mai ridicate din UE. Acest lucru creează sarcini disproporționate în materie de îngrijire pentru îngrijitorii informal, în special pentru femei, reducând participarea acestora pe piața forței de muncă. Abordarea acestor provocări ar contribui la convergența socială ascendentă.
- (37) Eforturile de îmbunătățire a sustenabilității, disponibilității și calității îngrijirilor de sănătate sunt în curs, însă se reflectă încă lent în rezultate mai bune în materie de sănătate și ar putea fi mai bine direcționate, în timp ce aspectul prevenției a primit o atenție limitată. Distribuția inegală a personalului medico-sanitar rămâne un obstacol major în calea accesului la îngrijiri de sănătate în insule și în zonele izolate și rurale. Pentru abordarea deficitului de forță de muncă este necesar să se sporească numărul de profesioniști din domeniul sănătății și să se îmbunătățească formarea, recrutarea și păstrarea personalului, acordându-se o atenție deosebită disparităților geografice.
- Deși serviciile de e-sănătate sunt în prezent consolidate, ponderea populației care utilizează servicii de sănătate online rămâne una dintre cele mai scăzute din UE. Mortalitatea evitabilă prin prevenție a scăzut doar ușor în ultimul deceniu și necesită măsuri mai bine direcționate cu privire la principalii factori de risc comportamentali, precum și o mai bună coordonare la nivelul administrației publice, dincolo de sectorul sănătății, pentru a preveni sau a întârzia apariția bolilor.

- (38) Accesibilitatea prețurilor locuințelor în Croația rămâne un motiv de îngrijorare. Oferta este limitată de o pondere ridicată a proprietăților nelocuite și a serviciilor de închiriere de locuințe pe termen scurt, în special în principalele orașe și zone de coastă, creșterile prețurilor fiind, în linii mari, în concordanță cu creșterea veniturilor, ceea ce împiedică accesibilitatea prețurilor. Croația a adoptat un plan național pentru politica în domeniul locuințelor până în 2030 și a pus deja în aplicare unele dintre măsurile planului, inclusiv reforme fiscale în ceea ce privește locuințele, dar sunt necesare reforme suplimentare pentru a îmbunătăți piața locuințelor și a spori accesibilitatea prețurilor. Punerea în aplicare eficace și coordonată a planului de politică în domeniul locuințelor, în special a măsurilor relevante la nivel local pentru consolidarea ofertei de locuințe în zonele cu cerere ridicată și pentru ocuparea proprietăților nelocuite, ar îmbunătăți oferta de locuințe la prețuri accesibile. De asemenea, Croația nu dispune de un cadru de monitorizare la nivel național pentru locuințele sociale, acesta fiind descentralizat și gestionat la nivel local. Deși autoritățile locale sunt bine plasate pentru a stabili nevoile locale în materie de locuințe sociale, un cadru național de monitorizare ar reflecta mai bine provocările în materie de locuințe cu care se confruntă grupurile vulnerabile din întreaga țară și ar sta la baza unor măsuri de politică adecvate pentru locuințe sociale și la prețuri accesibile.
- (39) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2026 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2026 privind politica economică a zonei euro. În cazul Croației, recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a primei, a celei de a doua și a celei de a treia recomandări privind zona euro, recomandarea 2 contribuie la punerea în aplicare a celei de a patra recomandări privind zona euro, recomandarea 3 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea, a celei de a noua și a celei de a zecea recomandări privind zona euro, recomandarea 4 contribuie la punerea în aplicare a celei de a șaptea recomandări privind zona euro, iar recomandarea 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a cincea recomandări privind zona euro.

RECOMANDĂ ca, în 2026 și în 2027, Croația să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să ia măsuri pentru a controla cheltuielile publice nete, astfel încât acestea să respecte ratele maxime de creștere recomandate de Consiliu la 21 ianuarie 2025, având în vedere abaterea materială înregistrată în 2025 și preconizată pentru 2026 de Comisie în raport cu plafonul recomandat al cheltuielilor nete, utilizând în același timp flexibilitatea prevăzută în temeiul clauzei derogatorii naționale activate de Consiliu. Să consolideze în ansamblu cheltuielile pentru apărare și securitate și nivelul de pregătire în aceste domenii, asigurând totodată sustenabilitatea datoriei și eficiența cheltuielilor și adaptând treptat bugetul pentru a susține creșterea structurală a cheltuielilor pentru apărare. Să se asigure că măsurile luate pentru a atenua impactul creșterii prețurilor energiei cauzate de criză sunt temporare, direcționate către protejarea gospodăriilor vulnerabile sau către satisfacerea nevoilor întreprinderilor mari consumatoare de energie, păstrează stimulentele pentru economisirea energiei și sunt compatibile din punctul de vedere al costului bugetar cu angajamentele asumate în contextul cadrului bugetar al UE. Să îmbunătățească eficiența cheltuielilor publice prin consolidarea rolului analizelor periodice ale cheltuielilor ca parte integrantă a cadrului bugetar. Să revizuiască eficacitatea cheltuielilor fiscale. Să continue reforma impozitelor recurente pe proprietate prin finalizarea infrastructurii administrative necesare și prin introducerea unui sistem bazat pe valori.
2. Să asigure continuitatea reformelor și a investițiilor implementate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență. Să mențină ritmul de implementare în cadrul programelor politicii de coeziune, bazându-se, după caz, pe realocări către prioritățile strategice și pe flexibilitățile convenite în contextul evaluării intermediare a cadrului politicii de coeziune.

3. Să promoveze consolidarea, colaborarea și, după caz, fuzionarea institutelor publice de cercetare și a universităților. Să promoveze investițiile în C&I, coordonarea și guvernanta, ținând seama, în același timp, de disparitățile regionale. Să îmbunătățească în continuare accesul la diverse finanțări și să aprofundeze piețele de capital printr-o mai mare facilitare a participării investitorilor individuali și instituționali, prin extinderea capitalului de risc, prin eliminarea barierelor din calea coterii la bursă și prin consolidarea guvernantei corporative. Să simplifice reglementarea și să reducă sarcina administrativă printr-o mai bună coordonare între nivelurile de guvernare și prin integrarea instrumentelor digitale și să raționalizeze procedurile de autorizare pentru a sprijini tranziția industrială curată. Să fuzioneze funcțiile administrației publice de la nivel local și/sau municipalitățile și să îmbunătățească gestionarea resurselor umane. Să îmbunătățească și mai mult eficiența sistemului judiciar. Să accelereze dezvoltarea rețelelor de comunicații în bandă largă în zonele insuficient deservite, în special în zonele rurale și pe insule.
4. Să accelereze implementarea energiei din surse regenerabile pentru a reduce prețurile angro ale energiei electrice prin modernizarea rețelelor de electricitate și prin investiții în soluții de stocare a energiei electrice. Să avanseze în direcția introducerii de contoare inteligente și să promoveze contractele dinamice. Să raționalizeze procedurile de autorizare și de racordare la rețea pentru sursele de energie regenerabilă și comunitățile de energie. Să accelereze punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică și să promoveze soluții eficiente și verzi pentru încălzire și răcire. Să promoveze transportul urban durabil, transportul feroviar și electrificarea transportului rutier. Să elimine treptat subvențiile pentru combustibilii fosili, în special în sectorul transporturilor. Să abordeze riscurile generate de pericolele naturale prin îmbunătățirea guvernantei, prin investiții în reziliența la schimbările climatice și prin crearea de stimulente pentru asigurarea împotriva riscurilor schimbărilor climatice. Să promoveze și mai mult economia circulară.

5. Să reducă deficitul de forță de muncă și de competențe prin eliminarea obstacolelor din calea participării pe piața muncii, prin consolidarea educației la toate nivelurile, în special pentru competențele de bază și STIM, și prin asigurarea unui număr suficient de cadre didactice calificate. Să consolideze perfecționarea și recalificarea și să îmbunătățească învățarea la locul de muncă. Să orienteze mai bine politicile active în domeniul pieței forței de muncă către grupurile vulnerabile și să consolideze eforturile de atragere, dezvoltare și păstrare a talentelor. Să reducă sărăcia și inegalitatea veniturilor prin creșterea adecvării prestațiilor sociale, menținând în același timp sustenabilitatea finanțelor publice prin măsuri mai bine direcționate. Să îmbunătățească accesul la servicii formale de îngrijire pe termen lung la domiciliu și în cadrul comunității. Să echilibreze distribuția geografică a personalului medico-sanitar și a unităților medicale, să investească în e-sănătate și să consolideze acțiunile de prevenție. Să sporească oferta de locuințe în zonele cu cerere ridicată și să îmbunătățească monitorizarea locuințelor sociale și la prețuri accesibile.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele
